

Redd Innerdalen!

KÅRE HALSE

I «Sommandager i Trollheimen» som kom på Rune forlag i 1969 skriver Leif Halse:

«I dag står det strid om Innerdal. Eit kraftlag har søkt om konsesjon på utbygging av vassdraget, og ei slik utbygging vil sette merke etter seg.

Øystein Opdøl ser ugjerne at kilowattkarene får sleppe til med maskinene sine, og han formår sitt syn såleis:

— Som bonde og brukar ser eg Innerdal som ein del av det driftsområdet som ligg til garden. Her er beitemark og turistland som eg gjerne vil nytte ut, og mitt ønske og mitt krav er at denne dalen få ligge i fred. Skal vi få bilveg og bilturistar inn i dalen, vil mykje av det gamle setermiljøet koma bort.

Når fotturister og vandringsmenn søkjer til fjells, er det ikkje for å møte anleggsveggar og andre sår i landskapet, Dei er på leiting etter stader der dei kan oppleve «ensomhetens store sang bruse til sitt øre». Eg meiner at eit fredlyst og naturleg landskap i framtida vil ha langt større verd både for grunneigaren og bygda og heile samfunnet vårt.» Seier bonden Øystein Opdøl, som vil ha eit ord med i laget.»

En fredet plett

Øystein Opdøl tok sammen med Norsk Tindeklubb initiativet til å få fredet de 73 000 mål han eier i Innerdalen for å kunne bevare det spesielle miljøet han har satt mye inn på å etablere.

Han sier til Dagbladet 21. 8. 71: Dersom jeg var interessert i å berike meg, ville jeg aldri funnet på noe slikt som å få dalen fredet. Da kunne jeg lagt ut området her til hyttetomter og tjent store penger. Men det er ikke det jeg vil. Min hensikt er å bevare Rein-dølsetra og det miljø som finnes i Innerdalen slik at det lever med mennesker og dyr og ikke er noe dødt museum.

Innerdalen er fredet av Kgl. resolusjon av 31. mars 1967 i medhold av lov om naturvern av 1. desember 1954, som senere er avløst av den nye naturvernloven av 14. juni 1970. I denne siste loven ble vernet om naturen ytterligere lovfestet. Storkomiteén uttalte at det var viktig å gi naturvernsaker en sterk stilling vis-a-vis interesser hvor det er lettere å påpeke de kortsiktige økonomiske fordeler.

Vassdragsutbygging anbefalt

Da Sunndal kommunestyre frarådte utbygging, la det vekt på at når de planlagte utbyggingene i distriktet er fullført, vil faktisk Innerdalen være omtrent det eneste som er igjen. Så godt som alle organer som har uttalt seg om saken på lokalt hold, har vært enig i dette synet. Men i begynnelsen av juli i år gikk hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet inn for utbygging av vassdragene i Innerdalen. Den kraft som finnes er liten og utbyggingen er dyr, og omkostningene ligger over den grensen som Statens Energiråd har anbefalt.

Et flertall i hovestyret, Jacobsen, Ingvaldsen, Selvik og Benum, har vurdert saken slik at fordelene ved en utbygging er større enn ulemperne. Et mindretall deler ikke dette syn og frarår utbygging. Det er Haugeland, Vassdragsvesenets sjef Vidkunn Hveding.

Planene

Tanken er å føre alt vann fra Giklingdalsvatnet og Innerdalsvatnet vestover til Sandvikdalen ved Sunndalsfjorden. Fluåa som renner ut av Gikingdalsvatnet skal stenges med en høy forbygning som gjør det mulig å heve og senke vatnet med over tjue meter. Ulvunda eller Virumdalselva skal også få stengt sitt utløp fra Innerdalsvatnet og vil periodevis bli helt tørrlagt. Vannet skal nå gå i tunnel fra bunnen av vatnet og vest til fjorden.

Hvilke virkninger dette vil få på klima, flora og fauna i Virumdalen og selve Innerdalen vet ingen, for hvilke skader og ulemper som kan oppstå, er ikke skikkelig undersøkt. Det er imidlertid grunn til å vente at isleggingen i Sunndalsfjorden vil øke betraktelig. Dertil vil en utbygging kreve vei til anleggsområdene. Den vil for det første helt rasere ura nedenfor Innerdalsvatnet. El-verket har lovt å stenge veien med bom etter at anleggsarbeidene er over, men ingen tror at det vil hjelpe. Dalen vil bli åpnet for motorisert trafikk med parkeringsplasser og bilturisme. Det vil totalt forandre

dens karakter, og det vil bety slutten for den turistrafikk som hittil har latt seg passe inn i dalen.

Reaksjoner.

Verdens Gang bruker den 17.7. overskriften «Hærverk i Innerdalen», mens Dagbladet den 21.8. sier i sitt oppslag: «Innerdalen må ikke bli ofret.» Selv skrev jeg i Adresseavisen den 23.7.: Bevar Innerdalen. Skal denne perlen ødelegges? Kan også dette være nødvendig? Innerdalen har vi alle sett på som en perle og et paradys, og fjellovergangen i Bjøråskaret er betegnet som en av de vakreste vi har. Innerdalen, kranset av sine ville og vakre fjell, er et syn og en opplevelse. — Slik mange av oss ser på denne særmerkete dalen, mener jeg det er grunn til å spørre: kan også dette være nødvendig? *Opinionen.*

Når man nevner utbyggingen av Innerdalsvassdraget for folk, rister de bare på hodet og mener at dette er så galt at det ikke kan bli noe av. Maksimal kostnad og minimalt utbytte, er det sagt. Og folk synes å stole på NVE-sjefen Hveding som altså går imot utbygging. Men det forskrekker at fjellfolk og andre ikke gir sitt syn til kjenne etterat vi nettopp har mistet Nedalshytta og den fredede Nedalen. Folk rundt Færen synes å ha lært av dette og reiser bust mot ødeleggelser der oppe.

Bør ikke også vi som er glade i Innerdalen gjøre det klart for de bestemmende myndigheter at vi ønsker at Innerdalen skal bli bevart som den er?

Trollheimshytta

Før så fjern — nå så nær

ÅGE OLSEN

Det var en meget ungdommelig betjening vi møtte i Trollheimshytta da vi slitne, etter 6 timers marsj endelig kom til bestemmelsesstedet en lørdagskveld. Likevel var alt i den skjønneste orden på hytta. Vi ble godt mottatt, ekte rømmegrøt og spekemat sto det på menyen, og vi kan bare underskrive på at den maten smakte godt. Etter en slik lovprisning av maten kan det være på sin plass å nevne navnet på kokken. Ole *Eidsvåg* heter han, og kommer opprinnelig fra Frøya. Imidlertid var det ikke bare vi som likte maten hans. Evelyn fra Trondheim var også begeistret for kokkens brød. Hun påsto at hun hadde spist 9 meter brød siden hun kom til hytta i begynnelsen av juli!

Selv om det var siste dagen hytta var åpen i år, var det nesten fullt besatt av turister, så jentene hadde sitt vante program å gå igjennom. Middagsservering til gjestene, servering av kaffe og kaker, neste morgen frokost, pakking av niste og fylling av termos til de som hadde bestilt det, og vasking av hele hytta — deretter lunsj og så oppvask. Dette var det som de måtte gjøre hver dag hele turistsesongen.

De unge var enige om at det var slitsomt i lengden, men også lærerikt og morsomt. Selv om jentene trivdes bra på hytta, så de nå frem til å komme ned til sivilisasjonen, som de uttrykte det. To måneder hadde de vært stasjonert på fjellet, nå ville de hjem og bruke pengene som var spart opp. Apropos penger, så mente jentene at lønnen kunne vært bedre. Litt over 200 kr. utbetalt i uken, er ikke akkurat noe å rope hurra for, med arbeidstid fra kl. 6 morgen til 23 kveld. Men likevel: Alle som en kunne tenke seg å dra tilbake når turistsesongen startet igjen til neste år.

— Vi har kommet i kontakt med en masse hyggelige folk, og vi har bare fått ros for servicen. Vær så snill å skrive at vi savner Nils, Erik, Petter og Sverre fra Kristiansund. Vi håper å treffe dere neste år, smiler hele den søte betjeningen.